

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (41) وَ
 سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (42) هُوَ الَّذِي يُصَلِّي
 عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا (43) تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ
 يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا (44) يَا أَيُّهَا
 النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (45) وَ
 دَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا (46) وَ بَشِّرِ
 الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا (47) وَلَا
 تَطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ
 عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (48) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ
 أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا

فَمَتَّعُوهُنَّ وَ سَرَّحُوهُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً (49) يَا أَيُّهَا
النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَ مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَ
بَنَاتِ عَمِّكَ وَ بَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَ بَنَاتِ خَالِكَ وَ
بَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَ امْرَأَةً
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ
يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ
عَلِمْنَا مَا فَרَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَ كَانَ اللَّهُ
غَفُوراً رَحِيماً (50) تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَ تُؤْوِي
إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَ مَنْ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَ لَا

يَخْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
 فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا (51) لَا يَحِلُّ
 لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
 وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَ
 كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا (52)

O ye who believe! Remember Allah with much remembrance; and glorify Him morning and evening. He it is Who sends blessings on you, as do His angels, that He may bring you out from the depths of darkness into light: and He is full of mercy to the believers. Their salutation on the day they meet Him will be "Peace!"; and He has prepared for them a generous reward. O Prophet! Truly We have sent thee as a witness, a bearer of glad tidings, and warner, - and as one who invites to Allah's (grace) by His leave, and as a lamp spreading light. Then give the glad tidings to the believers, that they shall have from Allah a very great bounty. And obey not (the behests) of the unbelievers and the hypocrites, and heed not their annoyances, but put thy trust in Allah. For enough is Allah as a disposer of affairs. O ye who believe! When ye marry believing women, and then divorce them before ye have touched them, no period of 'Iddat' have ye to count in respect of them: so give them a present. And set them free in a handsome manner. O Prophet! We have made lawful to

thee thy wives to whom thou hast paid their dowers; and those whom thy right hand possesses out of the prisoners of war whom Allah has assigned to thee; and daughters of thy paternal uncles and aunts, and daughters of thy maternal uncles and aunts, who migrated (from Makka) with thee; and any believing woman who dedicates her soul to the Prophet if the Prophet wishes to wed her;- this only for thee, and not for the believers (at large); We know what We have appointed for them as to their wives and the captives whom their right hands possess;- in order that there should be no difficulty for thee. And Allah is oft-forgiving, most merciful. Thou mayest defer (the turn of) any of them that thou pleasest, and thou mayest receive any thou pleasest: and there is no blame on thee if thou invite one whose (turn) thou hadst set aside. This were nigher to the cooling of their eyes, the prevention of their grief, and their satisfaction - that of all of them - with that which thou hast to give them: and Allah knows (all) that is in your hearts: and Allah is all-knowing, most forbearing. It is not lawful for thee (to marry more) women after this, nor to change them for (other) wives, even though their beauty attract thee, except any thy right hand should possess (as handmaidens) : and Allah doth watch over all things.

اے لوگو! جو ایمان لائے ہو، اللہ کو کثرت سے یاد کرو اور صبح و شام اس کی تسبیح

کرتے رہو۔ وہی ہے جو تم پر رحمت فرماتا ہے اور اس کے ملائکہ تمہارے لیے

دعا کرتے ہیں تاکہ وہ تمہیں تاریکیوں سے روشنی میں نکال لائے، وہ

مومنوں پر بہت مہربان ہے۔ جس روز وہ اس سے ملیں گے اُن کا استقبال سلام

سے ہوگا اور اُن کے لیے اللہ نے بڑا باعزت اجر فراہم کر رکھا ہے۔ اے نبیؐ، ہم نے تمہیں بھیجا ہے گواہ بنا کر، بشارت دینے والا اور ڈرانے والا بنا کر، اللہ کی اجازت سے اُس کی طرف دعوت دینے والا بنا کر اور روشن چراغ بنا کر۔ بشارت دے دو اُن لوگوں کو جو (تم پر) ایمان لائے ہیں کہ ان کے لیے اللہ کی طرف سے بڑا فضل ہے۔ اور ہر گز نہ دبو کفار و منافقین سے، کوئی پرواہ نہ کرو ان کی اذیت رسانی کی اور بھروسہ کر لو اللہ پر، اللہ ہی اس کے لیے کافی ہے کہ آدمی اپنے معاملات اُس کے سپرد کر دے۔ اے لوگو جو ایمان لائے ہو، جب تم مومن عورتوں سے نکاح کرو اور پھر انہیں ہاتھ لگانے سے پہلے طلاق دے دو تو تمہاری طرف سے ان پر کوئی عدت لازم نہیں ہے جس کے پورے ہونے کا تم مطالبہ کر سکو۔ لہذا انہیں کچھ مال دو اور بھلے طریقے سے رخصت کر دو۔ اے نبیؐ، ہم نے تمہارے لیے حلال کر دیں تمہاری وہ بیویاں جن کے مہر تم نے ادا کیے ہیں، اور وہ عورتیں جو اللہ کی عطا کردہ لونڈیوں میں سے تمہاری ملکیت میں آئیں، اور تمہاری وہ چچا زاد اور پھوپھی زاد اور ماموں زاد اور خالہ زاد بہنیں جنہوں نے تمہارے ساتھ ہجرت کی ہے، اور وہ مومن عورت جس نے اپنے آپ کو نبیؐ کے لیے ہبہ

کیا ہو، اگر نبیؐ اسے نکاح میں لینا چاہے۔ یہ رعایت خالصہ تمہارے لیے ہے،
 دوسرے مومنوں کے لیے نہیں ہے۔ ہم کو معلوم ہے کہ عام مومنوں پر ان کی
 بیویوں اور لونڈیوں کے بارے میں ہم نے کیا حدود عائد کیے ہیں۔ (تمہیں ان
 حدود سے ہم نے اس لیے مستثنیٰ کیا ہے) تاکہ تمہارے اوپر کوئی تنگی نہ رہے،
 اور اللہ غفور و رحیم ہے۔ تم کو اختیار دیا جاتا ہے کہ اپنی بیویوں میں سے جس کو
 چاہو اپنے سے الگ رکھو، جسے چاہو اپنے ساتھ رکھو اور جسے چاہو الگ رکھنے کے
 بعد اپنے پاس بلاؤ۔ اس معاملہ میں تم پر کوئی مضائقہ نہیں ہے۔ اس طرح زیادہ
 متوقع ہے کہ ان کی آنکھیں ٹھنڈی رہیں گی اور وہ رنجیدہ نہ ہوں گی، اور جو کچھ
 بھی تم ان کو دو گے اس پر وہ سب راضی رہیں گی۔ اللہ جانتا ہے جو کچھ تم لوگوں
 کے دلوں میں ہے، اور اللہ علیم و حلیم ہے۔ اس کے بعد تمہارے لیے دوسری
 عورتیں حلال نہیں ہیں، اور نہ اس کی اجازت ہے کہ ان کی جگہ اور بیویاں لے آؤ
 خواہ ان کا حسن تمہیں کتنا ہی پسند ہو، البتہ لونڈیوں کی تمہیں اجازت ہے۔ اللہ ہر
 چیز پر نگران ہے۔

ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, अल्लाह को कसरत से याद करो और सुबह व शाम उसकी तस्बीह करते रहो | वही है जो तुमपर रहमत फ़रमाता है और उसके मलाइका तुम्हारे लिए दुआ-ए-रहमत करते हैं ताकि वह तुम्हें तारीकियों से रौशनी में निकाल लाए, वह मोमिनों पर बहुत मेहरबान है | जिस रोज़ वे उससे मिलेंगे, उनका इस्तक़बाल सलाम से होगा और उनके लिए अल्लाह ने बड़ा बाइज्ज़त अज़्र फ़राहम कर रखा है | ऐ नबी, हमने तुम्हें भेजा है गवाह बनाकर, बशारत देनेवाला और डरानेवाला बनाकर, अल्लाह की इजाज़त से उसकी तरफ़ दावत देनेवाला बनाकर और रौशन चिराग़ बनाकर | बशारत दे दो उन लोगों को जो (तुमपर) ईमान लाए हैं कि उनके लिए अल्लाह की तरफ़ से बड़ा फज़ल है | और हरगिज़ न दबो कुफ़ार व मुनाफ़िक़ीन से, कोई परवा न करो उनकी अज़ीयतरिसानी की और भरोसा कर लो अल्लाह पर, अल्लाह ही इसके लिए काफ़ी है कि आदमी अपने मामलात उसके सुपुर्द कर दे | ऐ लोगो जो ईमान लाए हो, जब तुम मोमिन औरतों से निकाह करो और फिर उन्हें हाथ लगाने से पहले तलाक़ दे दो तो तुम्हारी तरफ़ से उनपर कोई इद्दत लाज़िम नहीं है | जिसके पूरे होने का तुम मुतालबा कर सको | लिहाज़ा उन्हें कुछ माल दो और भले तरीक़े से रुख़्सत कर दो | ऐ नबी, हमने तुम्हारे लिए हलाल कर दीं तुम्हारी वे बीवियाँ जिनके महर तुमने अदा किए हैं, और वे औरतों जो अल्लाह की अता की हुई लौंडियों में से

~~~~~

तुम्हारी मिलकियत में आएँ, और तुम्हारी वे चचाज़ाद और फूफ़ीज़ाद और मामूज़ाद और खालाज़ाद बहनें जिन्होंने तुम्हारे साथ हजरत की है, और वह मोमिन औरत जिसने अपने आपको नबी के लिए हिबा किया हो अगर नबी हिजरत की है, और वह मोमिन औरत जिसने अपने आपको नबी के लिए हिबा किया हो अगर नबी उसे निकाह में लेना चाहे | यह रिआयत खालिसतन तुम्हारे लिए है, दूसरे मोमिनों के लिए नहीं है | हमको मालूम है कि आम मोमिनों पर उनकी बीवियों और लौंडियों के बारे में हमने क्या हुदूद आयद की हैं | (तुम्हें उन हुदूद से हमने इसलिए मुस्तसना किया है) ताकि तुम्हारे ऊपर कोई तंगी न रहे, और अल्लाह गफूर व रहीम है | तुमको इख्तियार दिया जाता है कि अपनी बीवियों में से जिसको चाहो अपने से अलग रखो, जिसे चाहो अपने साथ रखो और जिसे चाहो अलग रखने के बाद अपने पास बुला लो | इस मामले में तुमपर कोई मुज़ाइका नहीं है | इस तरह ज़्यादा मुतवक्के है कि उनकी आँखें ठंडी रहेंगी और वे रंजीदा न होंगी, और जो कुछ भी तुम उनको दोगे उसपर वे सब राज़ी रहेंगी | अल्लाह जानता है जो कुछ तुम लोगों के दिलों में है, और अल्लाह अलीम व हलीम है | इसके बाद तुम्हारे लिए दूसरी औरतें हलाल नहीं हैं, और न इसकी इजाज़त है कि इनकी जगह और बीवियाँ ले आओ खाह उनका हुस्न तुम्हें कितना ही

~~~~~

पसन्द हो, अलबत्ता लौंडियों की तुम्हें इजाज़त है । अल्लाह हर
चीज़ पर नागराँ है ।